

บันทึก

เรื่อง การปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการให้เข้าระดับหรือชั้นและขั้นเงินเดือน
ตามบัญชี ข. ทำยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการประเภทต่าง ๆ

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๒๐๓/๑๐๗๓๙ ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๓๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติในการประชุมเมื่อวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๓๓ อนุมัติในหลักการให้มีการปรับใช้บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการ บัญชี ข. ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๓๓ เป็นต้นไป และได้มีมติในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๓๓ เห็นชอบในหลักการและวิธีการในการปรับอัตราเงินเดือนและค่าจ้างตามที่กระทรวงการคลังเสนอ โดยข้อ ๑.๕ ของหลักการและวิธีการในการปรับอัตราเงินเดือนและค่าจ้างดังกล่าวได้กำหนดว่า “ข้าราชการผู้ใดได้รับเงินเดือนยังไม่ถึงขั้นสูงของระดับหรือชั้นยศตามบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการ บัญชี ก. เมื่อปรับเป็นบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการ บัญชี ข. แล้ว ถ้าได้รับเงินเดือนถึงขั้นสูงของระดับหรือชั้นยศ ให้องค์กรบริหารงานบุคคลของข้าราชการแต่ละประเภท และผู้บังคับบัญชาพิจารณาดำเนินการตามบทบัญญัติของกฎหมาย เพื่อเลื่อนขั้นเงินเดือนในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๓ ให้ข้าราชการผู้นั้นซึ่งมีผลการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ที่สมควรได้เลื่อนขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น

เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจของข้าราชการที่จะเกษียณอายุและพ้นจากราชการในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๓ ที่มีกรณีเช่นเดียวกับบรรดแรกก็ให้ดำเนินการในทำนองเดียวกัน เพื่อให้เลื่อนเงินเดือน ๑ ขั้น ในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๓๓ เพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญ”

โดยที่การดำเนินการเพื่อความเป็นธรรมและรักษาประโยชน์ของข้าราชการตามข้อ ๑.๕ ดังกล่าว องค์กรกลางของข้าราชการแต่ละประเภทและผู้บังคับบัญชาของแต่ละส่วนราชการจะต้องพิจารณาดำเนินการภายใต้บทบัญญัติของกฎหมาย และจะต้องแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้องอีกมาก ซึ่งมีหลายขั้นตอนและต้องใช้เวลาดำเนินการ นอกจากนี้ ยังอาจเกิดปัญหาความสับสนระหว่างข้าราชการต่างประเภทและต่างส่วนราชการอีกด้วย สำนักงาน ก.พ.จึงเสนอเรื่องดังกล่าวต่อ ก.พ. ซึ่ง ก.พ. ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า โดยที่พระราชบัญญัติในการปรับปรุงบัญชีเงินเดือนของข้าราชการทุกประเภท ได้มีบทบัญญัติว่า การปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการให้เข้าระดับและขั้นเงินเดือนใหม่แต่ละบัญชีนั้น ให้เป็นไปตามบัญชีกำหนดการปรับอัตราเงินเดือนและตามระยะเวลาที่คณะรัฐมนตรีกำหนด ดังนั้น เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาความล่าช้าเนื่องจากการแก้ไขระเบียบปฏิบัติขององค์กรกลางต่าง ๆ และเพื่อให้การถือปฏิบัติของข้าราชการทุกประเภทและทุกส่วนราชการเป็นไปในแนวเดียวกัน จึงควรจะได้มีการปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีในหลักการและวิธีการปรับอัตราเงินเดือนและค่าจ้าง ข้อ ๑.๕ ดังนี้

“๑.๕ ข้าราชการผู้ใดได้รับเงินเดือนยังไม่ถึงขั้นสูงของระดับหรือชั้นยศตามบัญชี

อัตราเงินเดือนข้าราชการ บัญชี ก. เมื่อปรับเป็นบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการบัญชี ข. แล้ว ถ้าได้รับเงินเดือนถึงขั้นสูงของระดับหรือชั้นยศ และผู้บังคับบัญชาเห็นว่า ข้าราชการผู้นั้นอยู่ในหลักเกณฑ์สมควรได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือน ก็ให้ผู้บังคับบัญชาปรับอัตราเงินเดือนให้แก่ข้าราชการดังกล่าวเป็นการเฉพาะตัวอีก ๑ ขั้น ในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๓ ตามบัญชีกำหนดการปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการ (๒) ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติเมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๓๓

เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจของข้าราชการที่จะเกษียณอายุและพ้นจากราชการในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๓ ที่มีกรณีเช่นเดียวกับวรรคแรกก็ให้ดำเนินการในทำนองเดียวกัน เพื่อให้ปรับเงินเดือนอีก ๑ ขั้น ในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๓๓ เพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญ”

สำนักงาน ก.พ. ได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๗๑๐/๕๖๑ ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๓๓ เสนอเรื่องดังกล่าวต่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อนำมติ ก.พ.เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ แต่ก่อนที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะนำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือขอให้กระทรวงการคลังพิจารณาเสนอความเห็นเกี่ยวกับมติ ก.พ. ดังกล่าว ซึ่งกระทรวงการคลังได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า การเสนอแก้ไขมติคณะรัฐมนตรีตามมติ ก.พ. โดยเปลี่ยนคำว่า เลื่อนเงินเดือน เป็นปรับเงินเดือนในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๓ ก็ได้ ๓๐ กันยายน ๒๕๓๓ ก็ได้ น่าจะไม่ถูกต้อง เพราะการปรับเงินเดือนนั้น น่าจะปรับเพียงครั้งเดียวในวันที่มีการปรับบัญชีอัตราเงินเดือนจากบัญชี ก. เป็นบัญชีอัตราเงินเดือนบัญชี ข. เท่านั้น และขอให้เสนอปัญหาเรื่องนี้ให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาวินิจฉัย

นายกรัฐมนตรีพิจารณาเรื่องนี้แล้ว มีคำสั่งให้ส่งเรื่องให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาวินิจฉัยว่า สามารถดำเนินการแก้ไขหลักการและวิธีการในการปรับอัตราเงินเดือนและค่าจ้างตามมติ ก.พ. ได้หรือไม่ เพื่อนำเสนอประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔) ได้พิจารณาปัญหาตามข้อหารือดังกล่าวประกอบกับคำชี้แจงของผู้แทนสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ผู้แทนสำนักงาน ก.พ. และผู้แทนกรมบัญชีกลาง แล้ว มีความเห็นว่า ปัญหาตามข้อหารือนี้มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่า เมื่อได้มีการปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการจากบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการบัญชี ก. เป็นบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการ บัญชี ข. แล้ว จะกำหนดให้มีการปรับอัตราเงินเดือนให้แก่ข้าราชการบางระดับหรือชั้นยศอีกได้หรือไม่ และเมื่อได้พิจารณาพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการประเภทต่าง ๆ ซึ่งมีบทบัญญัติทำนองเดียวกับมาตรา ๕^๑ แห่งพระราชบัญญัติ

^๑ มาตรา ๕ การปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนให้เข้าระดับและขั้นเงินเดือนตามบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน บัญชี ก. บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน บัญชี ข. บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน บัญชี ค. หรือบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน บัญชี ง. ท้ายพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี ให้เป็นไปตามบัญชีกำหนดการปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนและตามระยะเวลาที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

เมื่อปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนตามวรรคหนึ่งแล้ว เฉพาะข้าราชการพลเรือนผู้

ระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๓๑ แล้ว จะเห็นได้ว่า บทบัญญัติดังกล่าวได้ให้อำนาจคณะรัฐมนตรีไว้อย่างกว้าง กล่าวคือ คณะรัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดทั้งบัญชีกำหนดการปรับอัตราเงินเดือน หลักการและวิธีการในการปรับอัตราเงินเดือน ระยะเวลาในการใช้บัญชีกำหนดการปรับอัตราเงินเดือน และหลักเกณฑ์ตลอดจนวิธีการในการรับเงินเดือนในชั้นต่อ ๆ ไปของข้าราชการ และตามบทบัญญัติดังกล่าวมิได้บัญญัติว่าการปรับอัตราเงินเดือนจะต้องกระทำเพียงครั้งเดียว ฉะนั้น ในกรณีที่มีการปรับอัตราเงินเดือนแล้ว ถ้าหากมีหลักการและวิธีการในการปรับอัตราเงินเดือนบางประการยังไม่เหมาะสมหรือไม่เป็นธรรมแก่ข้าราชการบางระดับหรือชั้นยศ คณะรัฐมนตรีก็ย่อมมีอำนาจที่จะปรับปรุงแก้ไขหลักการและวิธีการในการปรับอัตราเงินเดือนให้เหมาะสมและเป็นธรรมได้

ด้วยเหตุผลดังกล่าว การแก้ไขมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๓๓ เกี่ยวกับหลักการและวิธีการในการปรับอัตราเงินเดือนและค่าจ้าง ข้อ ๑.๕ ตามมติ ก.พ. โดยให้มีการปรับอัตราเงินเดือนให้แก่ข้าราชการบางระดับหรือชั้นยศที่สมควรได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือนอีก ๑ ขั้น ในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๓ และข้าราชการที่จะเกษียณอายุราชการในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๓ อีก ๑ ขั้น ในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๓๓ จึงอยู่ในอำนาจของคณะรัฐมนตรีที่จะดำเนินการได้ และไม่เป็นการขัดต่อบทบัญญัติมาตรา ๕^๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๓๑ หรือกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการประเภทอื่น ๆ แต่อย่างใด

(ลงชื่อ) วัฒนา รัตนวิจิตร

(นายวัฒนา รัตนวิจิตร)

รองเลขาธิการฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สิงหาคม ๒๕๓๓

ได้รับเงินเดือนต่ำกว่าขั้นต่ำหรือสูงกว่าขั้นสูงของระดับ ให้ได้รับเงินเดือนในชั้นตามที่กำหนดไว้ในบัญชีกำหนดการปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน

ข้าราชการพลเรือนซึ่งได้เลื่อนตำแหน่งนับแต่วันปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนตามวรรคหนึ่ง ถ้าได้รับเงินเดือนต่ำกว่าขั้นต่ำของระดับที่ได้เลื่อนตามบัญชีกำหนดการปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน ให้ได้รับเงินเดือนในชั้นต่ำของบัญชีกำหนดการปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน แต่ถ้าได้รับเงินเดือนสูงกว่าขั้นต่ำของระดับที่ได้เลื่อนตามบัญชีกำหนดการปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน ก็ให้ได้รับเงินเดือนในชั้นที่ได้รับอยู่

การรับเงินเดือนในชั้นต่อ ๆ ไปของข้าราชการพลเรือนตามวรรคสองและวรรคสาม ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

^๒ โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑)